

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy

– o świadczeniach dla cywilnych ofiar wojny.

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy panią poseł Ewę Tomaszewską.

(-) Krzysztof Anuszkiewicz; (-) Paweł Arndt; (-) Elżbieta Barys; (-) Józef Bergier; (-) Adam Biela; (-) Czesław Bielecki; (-) Marian Bleharczyk; (-) Ryszard Brejza; (-) Andrzej Brzeski; (-) Jan Chmielewski; (-) Andrzej Chrzanowski; (-) Grzegorz Cygonik; (-) Józef Dąbrowski; (-) Marian Dembiński; (-) Henryk Dykty; (-) Joanna Fabisiak; (-) Barbara Frączek; (-) Roman Giedroń; (-) Józef Górny; (-) Stanisław Marian Grzonkowski; (-) Jerzy Gwiżdż; (-) Wojciech Hausner; (-) Jan Maria Jackowski; (-) Kazimierz Józef Janiak; (-) Maciej Jankowski; (-) Paweł Jaros; (-) Mariusz Kamiński; (-) Michał Tomasz Kamiński; (-) Wiesław Kielbowicz; (-) Tadeusz Kilian; (-) Maria Kleitz-Żółtowska; (-) Krzysztof Kłak; (-) Marek Kolasiński; (-) Zofia Krasicka-Domka;

---

* W dniu 21 kwietnia 1999 r. wnioskodawcy przedstawili uzupełnienie uzasadnienia projektu ustawy.

(-) Marian Krzaklewski; (-) Dariusz Kubiak; (-) Jan Kulas; (-) Grażyna Langowska; (-) Janusz Lewandowski; (-) Tadeusz Bernard Lewandowski; (-) Jan Lityński; (-) Karol Łuźniak; (-) Antoni Macierewicz; (-) Ewa Mańkowska; (-) Kazimierz Marcinkiewicz; (-) Marek Markiewicz; (-) Tadeusz Mazowiecki; (-) Zbigniew Mroziński; (-) Stefan Niesiołowski; (-) Paweł Nowok; (-) Krzysztof Oksiuta; (-) Waldemar Pawłowski; (-) Marian Piłka; (-) Paweł Piskorski; (-) Zdzisław Pupa; (-) Jan Rulewski; (-) Roman Rutkowski; (-) Jacek Rybicki; (-) Zbigniew Rynasiewicz; (-) Grzegorz Schreiber; (-) Waldemar Mieczysław Sikora; (-) Ewa Sikorska-Trela; (-) Andrzej Smirnow; (-) Andrzej Smoliński; (-) Marian Sołtysiewicz; (-) Joanna Staręga-Piasek; (-) Jacek Swakoń; (-) Jacek Szczot; (-) Mieczysław Szczygieł; (-) Andrzej Szkaradek; (-) Stanisław Szwed; (-) Bernard Szweda; (-) Antoni Szymański; (-) Tomasz Szyszko; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Antoni Tyczka; (-) Kazimierz Michał Ujazdowski; (-) Urszula Wachowska; (-) Grzegorz Walendzik; (-) Włodzimierz Wasiński; (-) Zbigniew Wawak; (-) Ryszard Wawryniewicz; (-) Stanisław Wądołowski; (-) Tomasz Wełnicki; (-) Edward Wende; (-) Andrzej Wielowieyski; (-) Michał Wojtczak; (-) Andrzej Maciej Woźnicki; (-) Piotr Wojciech Wójcik; (-) Tadeusz Wrona; (-) Jan Wyrowiński; (-) Stanisław Zając.

Ustawa
z dnia   1999 r.
o świadczeniach dla cywilnych ofiar wojny

Art. 1

Cywilnymi ofiarami wojny są osoby, które doznały naruszenia sprawności organizmu powodującego całkowitą i trwałą niezdolność do pracy:

- a) na skutek działań wojennych w latach 1939-1945 nie wchodząc w skład formacji wojskowych lub zmilitaryzowanych służb państwowych,
- b) na skutek eksplozji niewybuchów pozostałych z okresu wojny 1939-1945.

Art. 2

- 1. Cywilnym ofiarom wojny przysługują świadczenia określone w ustawie.
- 2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) rentę z tytułu trwałej niezdolności do pracy,
- 2) dodatek do renty,
- 3) świadczenia medyczne,
- 4) rehabilitację zawodową i społeczną,
- 5) bezpłatny przejazd publicznymi środkami transportu zbiorowego.

Art. 3

Świadczenia określone w niniejszej ustawie realizowane są z budżetu państwa.

Art. 4

Prawo do świadczeń pieniężnych ustalają i świadczenia wypłacają właściwe do spraw rent organy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 5

1. Renta dla cywilnej ofiary wojny wynosi 100% podstawy jej wymiaru.
2. Podstawę wymiaru renty w dniu jej przyznania stanowi kwota bazowa służąca do obliczania podstawy wymiaru renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 6

Do renty, o której mowa w art. 5, przysługuje dla osób trwale niezdolnych do pracy dodatek pielęgnacyjny obliczony według zasad określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w wysokości zwiększonej o 50%.

Art. 7

1. Cywilnym ofiarom wojny przysługuje prawo do bezpłatnych świadczeń medycznych, przedmiotów ortopedycznych, protez, środków pomocniczych oraz leków i środków opatrunkowych.
2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują na zasadach określonych w art. 44 i art. 47 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Art. 8

1. Cywilnym ofiarom wojny przysługuje bezpłatny przejazd publicznymi środkami transportu zbiorowego.
2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przysługują odpowiednio towarzyszącemu przewodnikowi.

Art. 9

1. Cywilne ofiary wojny uprawnione do renty na podstawie niniejszej ustawy oraz do świadczeń emerytalno-rentowych na podstawie innych przepisów otrzymują jedno świadczenie wyższe lub przez nich wybrane.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, zachowują prawo do dodatku pielęgnacyjnego oraz innych uprawnień, które przysługiwały im z tytułu renty.

Art. 10

1. Świadczenie przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej.
2. Prawo do świadczeń ustala organ rentowy w formie decyzji.
3. Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.
4. Do postępowania w sprawie ustalania prawa do świadczeń i wypłaty stosuje się przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 11

O trwałej niezdolności do pracy, dacie jej powstania oraz związku z sytuacją, o której mowa w art. 1 orzeka lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 12

W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 25 w ust. 2 po wyrazach „ich rodzin” skreśla się „jak również osób, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji niewypalów i niewybuchów pozostałych po tej wojnie, otrzymujących dochody z tytułu emerytury lub renty, zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych, na podstawie odrębnych przepisów” i zastępuje wyrazami „lub przepisów o świadczeniu dla cywilnych ofiar wojny”,
- 2) w art. 44:
  - a) w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
    - „4) cywilnym ofiarom wojny”,

b) w ust. 2 na końcu skreśla się kropkę i dodaje wyrazy „oraz cywilnym ofiarom wojny”,

4) w art. 47 w ust. 2 po wyrazach „i wojskowymi” dodaje się wyrazy „oraz cywilnym ofiarom wojny”.

Art. 13

Ustawa wchodzi w życie dnia 1 lipca 1999 r.

Uzasadnienie

Projekt ustawy dotyczy grupy osób, które w wyniku II Wojny Światowej stały się inwalidami całkowicie i trwale niezdolnymi do pracy. Chodzi o tzw. osoby cywilne, których nie dotyczą przepisy o inwalidach wojennych i wojskowych. Są to osoby wyjątkowo ciężko poszkodowane przez wojnę, a dotychczas całkowicie pominięte przez ustawodawstwo przyznające uprawnienia, czy świadczenia za krzywdy doznane w związku z wojną. Należy przyjąć, że projekt dotyczyć będzie grupy około 1500 osób, w tym około 500 niewidomych.

Osoby te uzyskają świadczenia rentowe w wysokości takiej samej jak inwalidzi wojenni, ponadto dodatek pielęgnacyjny i świadczenia medyczne na tych samych zasadach, co inwalidzi wojenni. Jednakże w odróżnieniu od sytuacji inwalidów wojennych nie zachowuje się tu zasady zbieżności świadczeń rentowych.

Koszty związane z realizacją projektowanej ustawy można oszacować na około 20 mln zł rocznie.

Warszawa, dnia 2.04.1999 r.

Ewa Tomaszewska
Poseł na Sejm RP

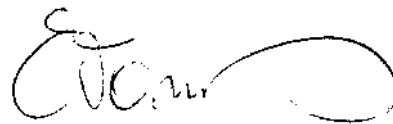
MP-0200-387(3)99

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu RP

W uprzejmej odpowiedzi na pismo Pana Marszałka w sprawie wskazania źródeł finansowania realizacji ustawy o świadczeniu dla cywilnych ofiar wojny podaję, że Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych zgłosił realizację tej ustawy - jako nowe zadanie - do projektu budżetu na rok 2000. Takie samo zobowiązanie powinien podjąć Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Realizacja tej ustawy będzie miała miejsce niewątpliwie dopiero za kilka miesięcy.

z pozdrowieniem

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 26 kwietnia 1999 r.

Cena - 0,27 zł + 22% VAT

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 1076-A

Warszawa, 24 marca 2000 r.

III kadencja

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Panie Marszałku.

W imieniu wnioskodawców projektu ustawy o świadczeniach dla cywilnych ofiar wojny przekazuję autopoprawkę do tego projektu.

Autopoprawka jest wynikiem dodatkowej konsultacji z przedstawicielami rządu i środowiska cywilnych ofiar wojny.

Z wyrazami szacunku

(-) Ewa Tomaszewska

AUTOPOPRAWKA

do projektu ustawy o świadczeniach dla cywilnych ofiar wojny.

- 1) W tytule ustawy wyraz "świadczeniach" zastępuje się wyrazem "świadczeniu".
- 2) Art. 1 otrzymuje brzmienie:
"Cywilnymi ofiarami wojny w rozumieniu ustawy są obywatele polscy, którzy doznali naruszenia sprawności organizmu powodującego całkowitą i trwałą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji:
  - a) na skutek działań wojennych w latach 1939 - 1945 nie wchodząc w skład formacji wojskowych lub zmilitaryzowanych służb państwowych,
  - b) na skutek eksplozji niewybuchów pozostałych z okresu wojny 1939-1945,na terytorium państwa polskiego.
- 3) W art. 2 ust.1 wyrazy: "przysługują świadczenia" zastępuje się wyrazami: "przysługuje świadczenie".
- 4) W art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest samoistne. Wypłacane jest w wysokości równej przeciętnej wysokości renty inwalidzkiej".
- 5) Do art. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu"
"3. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest waloryzowane na zasadach wynikających z przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych".
- 6) Art. 3 otrzymuje brzmienie:
"Świadczenie, o którym mowa w art. 2, finansowane jest z budżetu państwa".
- 7) W art. 4 wyrazy "świadczeń pieniężnych" zastępuje się wyrazami : "świadczenie pieniężnego" i wyraz "świadczenia" zastępuje się wyrazem "świadczenie".
- 8) Skreśla się art. 5 - 9.
- 9) W art. 10 ust. 1 przed wyrazem "wniosek" dodaje się wyraz "udokumentowany".
- 10) W art. 10 ust. 2 wyraz "świadczeń" zastępuje się wyrazem "świadczenia".
- 11) W art. 10 ust. 4 wyrazy "o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin" zastępuje się wyrazami: "o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych".
- 12) Art. 12 skreśla się.
- 13) W art. 13 wyrazy "dnia 1 lipca 1999 r." zastępuje się wyrazami "dnia 1 stycznia 2001 r."

